

ការវេសយក នៃ គំនិត បរាជ័យនិយម ?

ឧប សៅ សង្ហា

ការដែល គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ប្រកាស ថា បាតុកម្ម អហិង្សា ប្រឆាំង នឹង លោក ហ៊ុន សែន នៅពេលដែល គាត់ ទៅ ចូលរួម ប្រជុំ សមាគម នៃ ប្រជាជាតិ នៅ ដំបន់ អាស៊ី ភាគអាគ្នេយ៍ (ASEAN) ធ្វើឡើង នៅ សហរដ្ឋអាមេរិក ក្នុង រដ្ឋ កាលីហ្វ័រនី ក្នុង ខែ កុម្ភៈ ខាងមុខនេះ មិន មែន អ្នកគាំទ្រខ្លួនជា អ្នករៀបចំ នោះឡើយ។ ការប្រកាស បែប នេះ ជា ចម្លើយ នឹងប្រតិកម្ម របស់លោក ហ៊ុន សែន ថា បើ មាន បាតុកម្ម ប្រឆាំងគាត់ គាត់ សុំសិទ្ធិ ធ្វើ បាតុកម្ម ប្រឆាំង នឹងអ្នកដឹកនាំ គណបក្សប្រឆាំង នៅ ក្នុង ស្រុកវិញ។ ចម្លើយ នេះ វា ផ្ទុយគ្នា នឹង គោលវិធី ថ្មី សំរាប់ ឆ្នាំ ២០១៦ «មិនឆ្លើយ-មិនឈ្លោះ» របស់ គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ រួចបាត់ ទៅហើយ។ យើង សង្កេតឃើញថា សម្ពាធជា ម្លឹង របស់ លោក ហ៊ុន សែន ទៅលើ គណបក្សប្រឆាំង វា មាន សភាពកាន់តែ តឹងតែងឡើងៗ ; សួរ ថា តើ គណបក្សសង្គ្រោះ អាច មាន លទ្ធភាព ទប់ទល់ បានដែរ ឬទេ ដោយអាចនៅតែ រក្សាគោលជំហរ ទ្រឹស្តី របស់ ខ្លួន ?

ការប្រកាស ធ្វើ ឡើង រឿយៗ ដើម្បី រកសុខ នេះ វា បង្ហាញ អោយ ឃើញ ថា អ្នកដឹកនាំ គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ មានការលំបាក ជ្រើសរើស នូវ ការវេសយក (options) អ្វីមួយពិតប្រាកដ នៅ ចំពោះមុខ សម្ពាធ លោក ហ៊ុន សែន ហើយ នៅក្នុង ស្ថានភាពនេះ នាំ ឲ្យ គាត់ ប្រកាន់ យក ដោយ អសម្បជញ្ញៈ នូវ ចរិត ជា ភាពអ្នកគិតតែប្រយោជន៍ខ្លួន (vénalité)។ អ្នក ដឹកនាំ គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ គួរយល់ឃើញ ផ្ទុយទៅវិញ ថា បាតុកម្ម អហិង្សា ទោះបី ចេញ ពី ប្រភព ណាមួយ ក៏ដោយ គឺ វា ជា ការជួយជម្រុញ ដល់ ការរកសាង លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ជា ពិសេស នៅ ក្នុង បរិបទ ខ្មែរ បច្ចុប្បន្ន។ បើ អ្នកដឹកនាំ គណបក្សសង្គ្រោះ មិនទាំងហ៊ាន លើក ទឹកចិត្ត បាតុករ អហិង្សា នៅក្រៅប្រទេស ដើម្បី សំដែង នូវវិស័យមតិ ជំទាស់នឹង នយោបាយ របស់ លោក ហ៊ុន សែន នោះផង ; សួរ ថា តើ វាល់ សុភា (ការប្រជុំមហាជន) របស់ គណបក្ស តាម រូប ស្រុក ខេត្ត បច្ចុប្បន្ន ធ្វើឡើង ដើម្បី អ្វី ក្នុង ឋានៈ ជា គណបក្សប្រឆាំង។ គ្រាន់តែ រៀបចំប្រព័ន្ធដឹកនាំ ដើម្បី ដឹកនាំជាតិ នៅពេល ឈ្នះឆ្នោត ២០១៨ ? ការរៀបចំ នេះ ត្រូវការ មធ្យោបាយ ជា សម្ភារៈ ជា ធនធានមនុស្ស និង សេចក្តី ក្លាហានរួម ហើយ ការស្វែងរក សេចក្តី ក្លាហានរួម នេះឯង ជា គោលដៅ សំខាន់ នៃ ការប្រជុំ ព្រោះ វា ជា ការបំផុស មហាជន អោយ ក្រោកឡើង ដើម្បី ទាមទារ ដណ្តើម សិទ្ធិ អំណាច ប្រជាពលរដ្ឋ តាម សន្តិវិធី ដែល ខ្លួន ជា ម្ចាស់ អំណាច។ ក្នុងចំណោម សន្តិវិធី គឺ មាន បាតុកម្ម អហិង្សា ដែលជា ជំនាញស្របច្បាប់ (expression légitime) របស់ ប្រជាជនខ្មែរ ដែល កំពុង រងគ្រោះនឹង អំពើ អយុត្តិធម៌ គ្រប់ បែបយ៉ាង។ តែបើអ្នកដឹកនាំ គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ យល់ឃើញ ថា វា ជា គ្រោះថ្នាក់ ដល់ខ្លួន គួរតែនាំគ្នា ដូរឈ្មោះ «សង្គ្រោះជាតិ» ជា «សង្គ្រោះបរិយាកាសបោះឆ្នោត» ទៅវិញ ទើប វា សមស្របនឹង សច្ចាធុដ្ឋាន របស់ខ្លួន គឺ «ដំណើរទៅរកការបោះឆ្នោត» ជា អនន្ត ; សួរថា តើ ដំណើរ នេះ វា នឹងអាច មាន អនុរាគត (bonne arrivée) សំរាប់ ជាតិខ្មែរ ដែរ ឬទេ ? ៖